

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 03 0 U 024330 24 U
Tuzla, 05.01.2024. godine

Kantonalni sud u Tuzli, prilikom nejavnog rješavanja po sudiji pojedincu Predragu Krsmanoviću, uz sudjelovanje zapisničara Edine Hasić, u upravnom sporu pokrenutom po tužbi tužioca **JP „Ceste Federacije BiH“ Sarajevo, Terezija 54, 71000 Sarajevo**, protiv akta **Grada Živinice – Gradsko vijeće Živinice - Komisija za žalbe u drugostepenom postupku**, broj 06-04-službeno/2023, od 28.11.2023. godine, naslovljenog kao „*Odgovor na obavijest o donošenju rješenja od stvarno nenadležnog organa JP „Horizontala – Živinice“ d.o.o. Živinice, radi poništenja po pravu nadzora veza akt broj: 01-02.3-4901-2/23, od 28.08.2023. godine*“, u upravnoj stvari **poništenja rješenja po pravu nadzora**, dana 05.01.2024. godine, donio je slijedeće:

R J E Š E N J E

Tužba **SE ODBACUJE**.

O b r a z l o ž e n j e

Protiv akta tuženog bliže opisanog u uvodu rješenja, tužilac je, dana 29.12.2023. godine, ovom sudu podnio tužbu za **pokretanje upravnog spora**.

Prilikom prethodnog ispitivanja tužbe, sud je ocijenio da nisu ispunjeni zakonski uslovi za pokretanje upravnog spora, odnosno da ovakva tužba **nije dopuštena** u upravnom sporu.

Naime, iz odredbama člana 1. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/05), proizilazi da sudovi u upravnim sporovima odlučuju o zakonitosti akata kojima organi uprave i službe za upravu u opštini i gradu, odnosno privredna i druga društva, ustanove i druga pravna lica koja imaju javna ovlaštenja rješavaju o pravima i obavezama pojedinaca i pravnih lica u **pojedinačnim upravnim stvarima**, dok iz odredaba člana 8. istog Zakona slijedi da se upravni spor može voditi *samo protiv upravnog akta kojim nadležno tijelo rješava o izvjesnom pravu ili obavezi pojedinca ili pravne osobe u nekoj upravnoj stvari*.

U konkretnom slučaju, tužilac predmetnom tužbom pobija naprijed opisani akt tuženog kojim ga tuženi obavještava da nema pravnog osnova za **ponišćavanje po pravu nadzora pet rješenja** donesenih od strane JP „Horizontala – Živinice“ d.o.o. Živinice, kojim rješenjima je pravnom licu „AMD-sconto“ Brčko **određeno plaćanje godišnje naknade za privremeno korišćenje javne površine za postavljanje reklamnog panoa** na zemljištu označenom kao k.č. broj 303/12 KO ..., u naselju ..., a koja rješenja se odnose **na pomenutu naknadu za pet kalendarskih godina (2018., 2019., 2020., 2021. i 2022. godinu)**, s tim što se kao razlog za neponišćavanje tih rješenja navodi da je utvrđivanje visine naknade za korišćenje gradskog zemljišta „*u isključivoj nadležnosti jedinice lokalne samouprave*“.

Prema tome, iz sadržaja tužbe i pobijanog akta tuženog nesumnjivim proizilazi da se tim aktom tuženog **nije rješavalo o bilo čijim pravima i obavezama**, a pogotovo **ne o pravima i obavezama tužioca**, iz čega po shvatanju suda slijedi da nisu ispunjeni uslovi iz člana 1. i člana 8. Zakona o upravnim sporovima da bi se protiv predmetnog akta tuženog mogao pokrenuti upravni spor.

Ovo stoga što pobijani akt tuženog **ne predstavlja** akt kojim je tuženi **rješavao** o bilo kom **pravu ili obavezi** tužioca, nego akt kojim je tužilac samo obavješten da nema pravnog osnova za **poništanje po pravu nadzora** pet naprijed opisanih rješenja donesenih od strane JP, „Horizontala – Živinice“ d.o.o. Živinice, kao prvostepenog tijela.

Osim toga, shodno odredbama člana 261. stav 1. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 2/98, 48/99 i 61/22), rješenje se može **poništi ili ukinuti** po pravu nadzora drugostepeni organ, s tim da se ta, shodno odredbama stava 2. tog člana, **rješenje o poništenju donosi**: po službenoj dužnosti, na zahtjev stranke, tužioca ili ombudsmena, dok se **rješenje o ukidanju donosi**: po službenoj dužnosti ili na zahtjev tužioca ili ombudsmena, iz čega proizilazi da zahtjev za **poništenje pravosnažnog rješenja** po pravu nadzora mogu zakonito podnijeti: **stranke** koje su učestvovala u postupku, **javni tužilac** i **ombudsmen** (dok zahtjev za **ukidanje pravosnažnog rješenja** po pravu nadzora mogu zakonito podnijeti samo **javni tužilac** i **ombudsmen**).

U konkretnom slučaju iz sadržaja tužbe i pobijanog akta tuženog jasno slijedi da tužilac ni u jednom od predmeta u kojima su donesena sporna rješenja **nije bio stranka** u postupku (stranka u svim tim predmetima bilo je pravno lice „AMD-sconto“ Brčko), i da se u tim predmetima nije rješavalo o pravima ili obavezama tužioca (nego se rješavalo o obavezama pravno lice „AMD-sconto“ Brčko).

Stoga, a imajući u vidu da nijednim konkretnim materijalnim zakonom tužiocu **nije dato pravo** da u svojstvu stranke ili zainteresovanog lica da učestvuje u upravnim postupcima u kojima su donesena sporna rješenja, sud smatra da tužilac **nema ni aktivnu legitimaciju** za podnošenje zahtjeva tuženom za **poništenje po pravu nadzora** spornih rješenja.

Na kraju, sud posebno primjećuje da iz navoda tužbe i pobijanog akta tuženog proizilazi da se u konkretnom slučaju radi o sporu između tužioca i tuženog **oko nadležnosti** javno-pravnog tijela koje rješava o obavezivanju fizičkih i pravnih lica na plaćanje naknade za postavljenje reklamnih panoa pored puteva i ulica, i da takav spor između tužioca i tuženog **nije moguće riješiti u bilo kom konkretnom upravnom postupku** u kome je predmetno javno-pravno tijelo odlučivalo o toj naknadi korištenjem zahtjeva za poništenje rješenja po pravu nadzora (ili bilo kojih drugih pravnih lijekova propisanih Zakonom o upravnom postupku), zbog čega sud smatra da tužilac, u slučaju spora, svoja eventualno povrijeđena prava u vezi naplate te naknade može zakonito štiti isključivo pred **nadležnim redovnim sudom u parničnom postupku**, a ne po odredbama člana 260. i 261. Zakona o upravnom postupku.

Stoga se upravni spor po predmetnoj tužbi ne bi mogao voditi i zbog smetnje iz člana 11. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, kojima je propisano da se **upravni spor ne može voditi** protiv akata donesenih u stvarima u kojima je **sudska zaštita osigurana izvan upravnog spora**.

S obzirom na izloženo, na osnovu odredaba člana 25. stav 1. tačka 2., te člana 11. stav 1. tačka 1. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/05), valjalo je odlučiti kao u izreci.

Z a p i s n i č a r:
Edina Hasić,s.r.
Krsmanović,s.r.

S u d i j a:
Predrag

POUKA: Protiv ovog rješenja nije dozvoljena žalba.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03 0 U 024330 24 Uvp
Sarajevo, 21.03.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija: Jahjaefendić Jasmina, kao predsjednika vijeća, Džerahović Emire i Krkeljaš Milorada, kao članova vijeća, te Hodžić Melise, kao zapisničara, u sporu tužitelja JP „Ceste Federacije BiH“ Sarajevo, protiv akta broj: 06-04-službeno/2023 od 28.11.2023. godine, tuženog Grada Živinice – Gradsko vijeće Živinice – Komisija za žalbe u drugostepenom postupku, naslovljenog kao „Odgovor na obavijest o donošenju rješenja od stvarno nenadležnog organa JP „Horizontala – Živinice“ d.o.o. Živinice, u upravnoj stvari poništenja rješenja po pravu nadzora“, odlučujući o zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnesenom protiv rješenja Kantonalnog suda u Tuzli, broj: 03 0 U 024330 24 U od 05.01.2024. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 21.03.2024. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Kantonalnog suda u Tuzli, broj: 03 0 U 024330 24 U od 05.01.2024. godine odbačena je tužiteljeva tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, naslovljenog kao „Odgovor na obavijest o donošenju rješenja od stvarno nenadležnog organa JP „Horizontala – Živinice“ d.o.o. Živinice, radi poništenja po pravu nadzora veza akt broj: 01-02.3-4901-2/23, od 28.08.2023. godine“.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužitelj je pobija zakonitost odluke prvostepenog suda, zbog povrede odredbi Zakona o cestama Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 12/10, 16/10 i 66/13) i Zakona o upravnom postupku, iz razloga koji su u zahtjevu navedeni i detaljno obrazloženi. Ističe da osporeni akt tuženog od 28.11.2023. godine, suprotno utvrđenju prvostepenog suda, ima karakter upravnog akta, te da je aktivno legitimisan za podnošenje tužbe u konkretnoj pravnoj stvari, obzirom da je tuženi istim u suštini odlučivao o zahtjevu tužitelja podnijetom u skladu sa članom 266. stav 3., a na osnovu člana 260. stav 1. tačka 1. Zakona o upravnom postupku. Napominje da je u konkretnom slučaju upravo tuženi nadležan za pokretanje postupka i donošenje rješenja po zahtjevu tužitelja za poništavanje po pravu nadzora rješenja donijetog u upravnom postupku, te da je po navedenoj obavijesti tužitelja od 28.08.2023. godine ovu pravnu stvar trebalo riješiti donošenjem rješenja, kao i da se bez obzira na nedostatak forme, u osporenom aktu tuženog odlučivalo o zahtjevu tužitelja za poništavanje po pravu nadzora predmetnih rješenja o utvrđivanju naknade za korištenje cestovnog zemljišta u smislu odredbi

člana 13. stav 2., člana 62., 65., 67., 71., 88., 89., 93. Zakona o cestama Federacije BiH. Na osnovu izloženog predlaže da se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvaži, pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno rješavanje.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi je predložio da se isti odbije.

Ovaj Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije BiH", broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijanog rješenja u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. ovog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Prema podacima u spisu predmeta, proizilazi da je osporenim aktom tuženog, broj: 06-04-službeno/2023, od 28.11.2023. godine, naslovljenog kao „Odgovor na obavijest o donošenju rješenja od stvarno nenadležnog organa JP „Horizontala – Živinice“ d.o.o. Živinice, tužitelju odgovoreno na njegovu obavijest od 28.08.2023. godine (kojom je tužitelj tražio da tuženi poništi po pravu nadzora priložena rješenja o određivanju naknade pravnom licu d.o.o. „AMD-SCONTO“ Brčko, za korištenje javne površine za period 2018., 2019., 2020., 2021. i 2022. godina). Istim aktom tuženi je obavijestio tužitelja da u konkretnom slučaju nema osnova za pokretanje postupka za poništenje navedenih rješenja, iz razloga što je utvrđivanje visine naknade za korištenje gradskog zemljišta (za postavljeni pano pravnog lica „AMD-sconto“ Brčko) u isključivoj nadležnosti Grada Živinice, kao jedinice lokalne samouprave, te da je prvostepeni organ JP „Horizontala – Živinice“ d.o.o. Živinice u skladu sa povjerenim ovlaštenjima pokrenula postupak po službenoj dužnosti oko utvrđivanje visine naknade za korištenje javne površine na području Grada Živinice, te da je navedeno javno preduzeće, kao prvostepeni organ, u okviru povjerenih ovlaštenja donijelo predmetna rješenja o visini predmetne naknade za postavljeni pano na parceli označenoj kao k.č. br. 303/12 K.O. ..., naselje ..., čiji je vlasnik Grad Živinice. Protiv tog akta tužitelj je podnio tužbu prvostepenom sudu, koji je pobijanim rješenjem istu odbacio primjenom člana 25. stav 1. tačka 2. i člana 11. stav 1. tačka 1. Zakona o upravnim sporovima, cijeneći da akt koji se tužbom osporava nije upravni akt u smislu odredbi člana 8. istog Zakona, jer se tim aktom tuženog nije rješavalo o bilo čijim pravima i obavezama u nekoj upravnoj stvari, a pogotovo ne o pravima i obavezama tužitelja.

Donošenjem pobijanog rješenja prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon ili drugi federalni propis, niti pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje stvari, zbog čega je zahtjev tužitelj za vanredno preispitivanje sudske odluke neosnovan.

Naime, odredbama člana 8. Zakona o upravnim sporovima propisano je da se upravni spor može voditi samo protiv upravnog akta (stav 1.), a upravni akt, u smislu tog zakona, jeste akt kojim nadležni organ iz člana 4. tog zakona, rješava o izvjesnom pravu ili obavezi pojedinca ili pravnog lica u nekoj upravnoj stvari (stav 2.). Odredbom člana 25. stav 1. tačka 2. istog Zakona propisano je da će nadležni sud rješenjem odbaciti tužbu ako utvrdi da akt koji se tužbom osporava nije upravni akt.

Prema tome, da bi jedan akt imao svojstvo upravnog akta, mora sadržavati sva propisana obilježja u pogledu donosioca, autoritativnosti i pojedinačnosti, te konkretnosti i pravnog dejstva, odnosno da se tim aktom rješava o izvjesnom pravu ili obavezi pojedinca ili pravnog lica i da, neposrednom primjenom propisa, mora biti donesen u upravnom postupku u nekoj upravnoj stvari.

Cijeneći sadržaj osporenog akta tuženog, od 28.11.2023. godine, prema citiranim odredbama člana 4. i 8. Zakona o upravnim sporovima, proizilazi da je prvostepeni sud pobijanim rješenjem pravilno cijenio da se osporenim aktom tuženog uopće nije rješavalo o pravima i obavezama tužitelja u nekoj upravnoj stvari, već da se istim tužitelj samo obavještava da je utvrđivanje visine naknade za korištenje gradskog zemljišta u isključivoj nadležnosti jedinice lokalne samouprave. Stoga je pravilna ocjena prvostepenog suda da tužitelj u konkretnom slučaju uopće nema ni aktivnu legitimaciju za podnošenje zahtjeva tuženom za poništenje po pravu nadzora spornih rješenja u smislu odredbe člana 260. stav 1. tačka 1. Zakona o upravnom postupku, budući da ni u jednom od predmeta u kojima su donesena sporna rješenja nije bio stranka u postupku (stranka u svim tim predmetima bilo je pravno lice „AMD-sconto“ Brčko), kao i da se u tim predmetima nije rješavalo o pravima ili obavezama tužitelja, nego se rješavalo o obavezama pravnog lica „AMD-sconto“ Brčko.

Imajući u vidu navedeno, neosnovani su navodi zahtjeva za vanredno preispitivanje da je osporenim aktom rješavano o tužiteljevim pravima i obavezama u vezi utvrđivanja predmetne naknade za korištenje gradskog zemljišta suprotno odredbama Zakona o cestama Federacije BiH (na koje se neosnovano poziva i u predmetnom zahtjevu), te da je u konkretnom slučaju istim rješavano o njegovom zahtjevu za pokretanje postupka za poništenje po pravu nadzora navedenih rješenja u smislu odredbe člana 260. stav 1. tačka 1. Zakona o upravnom postupku, budući da se navedena zakonska odredba uopće ne odnosi na osporeni odgovor tuženog, već samo na konačno rješenje (kao konačan upravni akt) koje je donio nadležni organ u upravnom postupku i kojim je rješavano u nekoj upravnoj stvari, u smislu citiranih odredbi člana 4. i 8. istog Zakona.

Na osnovu izloženog, ovaj sud je našao da je prvostepeni sud pravilno postupio kada je pobijanim rješenjem odbacio predmetnu tužbu u skladu s citiranim odredbama člana 25. stav 1. tačka 2. Zakona o upravnim sporovima, budući da akt koji se tužbom osporava nije upravni akt, u smislu citirane odredbe člana 8. istog Zakona, pa je valjalo odlučiti kao u izreci ove presude primjenom odredbe člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima.

Zapisničar
Hodžić Melisa, s.r.

Predsjednik vijeća
Jahjaefendić Jasmin, s.r.